

ЗВІТ
ПРО РЕЗУЛЬТАТИ РОБОТИ НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ ЛАБОРАТОРІЇ
„ ПРОБЛЕМ ЛЮДИНИ ТА ФІЛОСОФІЇ ЗДОРОВ'Я ” за 2023-2024 н. р.

Співробітники лабораторії:

1. **Головатюк Л. М.** – науковий керівник лабораторії, к.б.н., доцент кафедри біології, екології та методик їх навчання
2. **Ільєнко М.М.** – д.б.н., професор кафедри біології, екології та методик їх навчання
3. **Дух О.І.** – к.б.н., доцент кафедри біології, екології та методик їх навчання
4. **Кратко О.В.** – к.і.н., доцент кафедри біології, екології та методик їх навчання
5. **Бондаренко Т.Є.** – к.п.н., викладач кафедри біології, екології та методик їх навчання

Науково-дослідницька робота співробітників лабораторії спрямована на виконання комплексної теми „ Дослідження впливу урбанізованого навколишнього середовища та кліматичних чинників на здоров'я людини”.

Теми індивідуальних науково-дослідних робіт, над якими працювали співробітники лабораторії у 2023-2024 н.р.:

1. Теоретичні та прикладні аспекти розвитку біологічних наук (д.б.н., професор Ільєнко М.М.).
2. Екологізація освітнього простору (к.б.н., доцент Дух О.І.).
3. Вплив негативних факторів навколишнього середовища на морфофункціональну організацію травної системи (к.б.н., доцент Головатюк Л.М.).
4. Екологічні проблеми в Україні та напрями їх вирішення (к.і.н., доцент Кратко О.В.).
5. Екологічні здоров'язберігаючі технології у закладах загальної середньої освіти (к.п.н., викладач Бондаренко Т.Є.).

Наукова новизна та теоретичне значення досліджень, які виконувались у рамках окресленої теми полягають у виявленні впливу урбанізованого навколишнього середовища та кліматичних чинників на здоров'я людини.

Практичне значення результатів досліджень полягає у впровадженні результатів досліджень у навчальний процес, що сприяє підвищенню якості підготовки фахівців.

Згідно тематики досліджень співробітниками науково-дослідної лабораторії за 2023- 2024 н.р. підготовлено наукові та методичні праці.

Наукова публікація у періодичному виданні, яка включена до наукометричних баз Scopus, Web of Science, Core Collection

1. Бондар О. Б., Мельник Є. Є., Цицюра Н. І., Дух О. І., Галаган І. М. Аналіз структури, родючості сільськогосподарських земель Заходу України та їх грошова оцінка. *Scientific Horizons*, 26 (5), 2023, С. 108-122. (UDC 332.2 DOI: 10.48077/scihor5.2023.108). (SCOPUS)

Наукові публікації у фахових виданнях України:

1. Головатюк Л.М., Бондар О.Б., Кратко О.В. Небезпека та наслідки забруднення водою для організму людини. *Екологічні науки: науково-практичний журнал*. К.: Видавничий дім «Гельветика», 2023. № 50. С.174-178.
2. Бондар О., Мельник Є., Головатюк Л. Типологічна структура рекреаційно-оздоровчих лісів Рівненської області. *Вісник Кременчуцького національного університету імені Михайла Остроградського*. Випуск 1. 2024, С. 78-86.
3. Бенера В.Є., Дух О.І., Кондратюк С.М. Інтеграційний підхід у процесі формування екологічної компетентності майбутніх вчителів початкових класів. *Вісник науки та освіти* № 10(16) 2023 С.366 -376.
4. Бондар О., Мельник Є., Бицюра Л., Дух О., Ярема О., Файфура В. Оцінювання екосистемних послуг зелених насаджень Парку культури й відпочинку імені Тараса Шевченка (місто Кременець) з використанням інструменту i-Tree Eco. *Український журнал природничих наук*. №5. 2023. С.109-116.
5. Дух О. І., Цицюра Н. І., Бондар О. Б. Використання інструментів I-tree для формування фахових компетентностей майбутніх екологів. *Науковий вісник Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії ім. Тараса Шевченка*. Серія: Педагогічні науки / за заг. ред. В.Є. Бенери. Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2023. Вип. 17. С. 127-134.
6. Дух О. І., Цицюра Н. І., Кондратюк С.М. Використання цифрових інструментів для формування знань щодо зміни клімату. *Науковий вісник Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії ім. Тараса Шевченка*. Серія: Педагогічні науки / за заг. ред. В.Є. Бенери. Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2024. Вип. 18.

Статті у вітчизняних виданнях, внесених до наукометричних баз даних (не фахові) з номером ISSN:

1. Цицюра Н., Бондар О., Дух О. Заказники Кременецького району, їх роль у формуванні довкілля та світогляду людини. *Актуальні проблеми гуманітарної освіти: зб. наук. праць*. Випуск 20 / за заг. ред. А. М. Ломаковича, М. С. Курача. Кременець : ВЦ КОГПА ім. Тараса Шевченка, 2023.

Статті у зарубіжних матеріалах конференцій

1. Кратко О.В., Головатюк Л.М. Використання інноваційних технологій під час вивчення біології та екології у 10-11 класах, INNOVATIVE DEVELOPMENT OF SCIENCE, TECHNOLOGY AND EDUCATION, II International Scientific and Practical Conference Vancouver, Canada, 16-18 November 2023 С.347-353.
2. Мельник Є.Є., Бондар О.Б., Головатюк Л.М. Доцільність збереження старовікових та великих дерев у містах. Матеріали конференції «The impact of the war on the development of Ukraine's agricultural sector» European publisher “Izdevnieciba “Baltija Publishing”». Польща, 4 грудня, 2023. С.47-52.
3. Головатюк Л.М., Атаманчук В.В. Інтерактивні технології навчання – засіб активізації пізнавальної діяльності учнів в сучасних умовах. Міжнародна наукова конференція «Світ наукових досліджень. Випуск 24», Польща, 21-22 листопада, С.143-146.
4. Головатюк Л.М. ВПЛИВ ЗАБРУДНЕННЯ ВОДОЙМ НА ОРГАНІЗМ ЛЮДИНИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ. SCIENCE AND SOCIETY: MODERN TRENDS IN A CHANGING WORLD Proceedings of III International Scientific and Practical Conference Vienna, Austria 19-21 February 2024, С. 49-50.
5. Головатюк Л. М., Сичов О. А., Старух А. Ю., Ромасюк І. М., Вознюк В. Р. НАСЛІДКИ ВІЙНИ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ ТА ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ TOPICAL ASPECTS OF MODERN SCIENTIFIC RESEARCH Proceedings of VII International Scientific and Practical Conference Tokyo, Japan 21-23 March 2024. С. 18-22.
6. Головатюк Л. М., Ніколайчук М. В. РОЛЬ ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА У ФОРМУВАННІ ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ УЧНІВ V Міжнародна науково-практична конференція «EUROPEAN CONGRESS OF SCIENTIFIC ACHIEVEMENTS», Spain 20-22 May 2024 с.15-20.
7. Головатюк Л. М., Щепанська М.В. Здоров'я та здоров'язбереження як наукова проблема. X Міжнародна науково-практична конференція «MODERN RESEARCH IN SCIENCE AND EDUCATION» Чикаго, США 29-30 травня 2024 р.
8. Кратко О.В., Андріюк Б.І., Кратко С.В. Оцінка та аналіз джерел забруднення водних об'єктів Кременеччини. The 19th International scientific and practical conference “Innovative approaches to solving scientific problems” (May 16 – 19, 2023) Tokyo, Japan. International Science Group, 2023. 45–49 p.
9. Kratko O.V. Golovatyuk L.M. Lazarets D.V. Використання інноваційних технологій під час вивчення біології та екології у 10-11 класах. 2nd International scientific and practical conference “Innovative development of science, technology and education” (November 16-18, 2023) Perfect Publishing, Vancouver, Canada, 2023. 347–353 p.
10. Кратко О.В., Кратко С.В., Вербицький О.Г. Біомоніторинг стану довкілля з використанням рослинних індикаторів. 4th International scientific and

practical conference “European congress of scientific achievements” (April 22-24, 2024) Barca Academy Publishing, Barcelona, Spain. 2024. P. 22-29.

11. Кратко О.В., Кратко С.В., Вознюк Р.В. Стійкість деревних рослин до забруднення навколишнього середовища. The 10th International scientific and practical conference “Global science: prospects and innovations” (May 23-25, 2024) Cognum Publishing House, Liverpool, United Kingdom. 2024. p. 16-21.

Інші публікації (збірники наукових праць, матеріали конференцій, тези виступів):

1. Головатюк Л., Атаманчук В. Використання інтерактивних технологій навчання з метою активізації пізнавальної діяльності учнів в сучасних умовах. . KREMENETS SCIENCE: OPEN AIR, АБО НАУКА В КРОСІВКАХ: збірник наукових статей. Випуск VIII / за заг. ред. О. В. Тригуби. Кременець: ВЦ КОГПА ім. Тараса Шевченка, 2023, с.14-19.
2. Берлінець Д., Головатюк Л. Використання інноваційних оздоровчих технологій в освітньому процесі. LITTERIS ET ARTIBUS: НОВІ ГОРИЗОНТИ : збірник наукових статей. Випуск VIII / за заг. ред. О. В. Тригуби. Кременець: ВЦ КОГПА ім. Тараса Шевченка, 2023, С. 193-198.
3. Бондар О. Б., Мельник Є. Є., Головатюк Л. М. ТИПОЛОГІЧНА СТРУКТУРА ШТУЧНИХ ЛІСІВ ТЕРНОПІЛЬСЬКОЇ ОБЛАСТІ ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ УЧАСНИКІВ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ «СУЧАСНИЙ СТАН, ПРОБЛЕМИ, ПЕРСПЕКТИВИ ТА ЗАВДАННЯ ВІДТВОРЕННЯ ЛІСІВ В УМОВАХ АНТРОПОЦЕНУ» з нагоди 100-річчя від дня народження доктора біологічних наук, професора, академіка ЛАН України, заслуженого діяча науки і техніки України, фундатора вітчизняної школи лісокультурників М.І. Гордієнка (4 квітня 2024 року) КИЇВ. С.18-20.
4. Головатюк Л. М. ЗАБРУДНЕННЯ ДОВКІЛЛЯ – ПИТАННЯ ВИЖИВАННЯ ЛЮДЕЙ В УМОВАХ ВІЙНИ. Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю: «МЕДИКО-БІОЛОГІЧНІ ТА ОСВІТНІ АСПЕКТИ ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ В УМОВАХ ВІЙНИ ТА ПОВОЄНОГО ЧАСУ» ПРИСВЯЧЕНА ВСЕСВІТНЬОМУ ДНЮ ЗДОРОВ'Я *Тернопіль, 10–13 квітня 2024 року.* С.3-5.
5. Головатюк Л.М., Ніколайчук М.В. Сучасні технології формування здорового способу життя на уроках біології. KREMENETS SCIENCE: OPEN AIR, АБО НАУКА В КРОСІВКАХ: збірник наукових статей. Випуск VIII / за заг. ред. О. В. Тригуби. Кременець: ВЦ КОГПА ім. Тараса Шевченка, 2024.
6. Головатюк Л. М., Щепанська М.В. Сучасні технології збереження фізичного здоров'я учнів на уроках біології. KREMENETS SCIENCE: OPEN AIR, АБО НАУКА В КРОСІВКАХ: збірник наукових статей.

- Випуск VIII / за заг. ред. О. В. Тригуби. Кременець: ВЦ КОГПА ім. Тараса Шевченка, 2024.
7. Головатюк Л. М., Сичов О.А. Вплив військових дій на довкілля та здоров'я населення. *KREMENETS SCIENCE: OPEN AIR, АБО НАУКА В КРОСІВКАХ*: збірник наукових статей. Випуск VIII / за заг. ред. О. В. Тригуби. Кременець: ВЦ КОГПА ім. Тараса Шевченка, 2024.
  8. Кратко О.В., Головатюк Л.М. Вплив воєнних дій на геологічне середовище та здоров'я населення. Актуальні проблеми гуманітарної освіти: збірник наукових праць. Кременець: РВЦ КОГПА ім. Тараса Шевченка, 2024.
  9. Ільєнко М. М. Поведінка тварин як засіб у конкурентній їх боротьбі – рушійній силі природного добору. Актуальні проблеми гуманітарної освіти: зб. наук. праць. Випуск 20 / за заг. ред. А. М. Ломаковича, М. С. Курача. Кременець : ВЦ КОГПА ім. Тараса Шевченка, 2023.
  10. Кратко О.В., Вербицький О.Г. Біомоніторинг стану довкілля з використанням рослинних індикаторів. Механізм старіння в біології (Mechanism of aging in biology) : матеріали Регіон. наук.-практ. конф. (27 березня 2024 року, м. Київ); УДУ імені Михайла Драгоманова, 2024 р. С.174-178.
  11. Блащук М.О., Бондаренко Т.Є. Формування комунікативної компетентності під час вивчення розділу «я серед людей» інтегрованого курсу здоров'я, безпека та добробут. *Інноваційні напрямки педагогічних досліджень*: матеріали ІХ науково-практичної конференції «KREMENETS SCIENCE: OPEN AIR, АБО НАУКА В КРОСІВКАХ»: збірник наукових статей. Випуск ІХ / за заг. ред. О.В. Тригуби. Кременець : ВЦ КОГПА ім. Тараса Шевченка, 2024
  12. Бондаренко Т.Є., Габрук І.В. Формування власної відповідальності учнів за поведінку в побуті та громадських місцях під час вивчення інтегрованого курсу «Здоров'я, безпека, добробут». *Інноваційні напрямки педагогічних досліджень*. «KREMENETS SCIENCE: OPEN AIR, АБО НАУКА В КРОСІВКАХ»: зб. наук. статей. Випуск ІХ / за заг. ред. О.В. Тригуби. Кременець : ВЦ КОГПА ім. Тараса Шевченка, 2024.
  13. Бондаренко Т.Є., Медвідь В.В., Формування критичного мислення учнів під час вивчення інтегрованого курсу «Здоров'я, безпека та добробут». *Інноваційні напрямки педагогічних досліджень*. «KREMENETS SCIENCE: OPEN AIR, АБО НАУКА В КРОСІВКАХ»: збірник наукових статей. Випуск ІХ / за заг. ред. О.В. Тригуби. Кременець : ВЦ КОГПА ім. Тараса Шевченка, 2024.

За результатами роботи лабораторії:

1. Проведено засідання круглого столу сумісно з Кременецьким медичним фаховим коледжем імені Арсена Річинського на тему: «Вплив довкілля на здоров'я населення» (9 квітня 2024 р.)

2. Завершенням роботи проблемної групи було опубліковано статтю у міжнародному збірнику конференцій:

Головатюк Л. М., Сичов О. А., Старух А. Ю., Ромасюк І. М., Вознюк В. Р.
НАСЛІДКИ ВІЙНИ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ ТА ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ TOPICAL ASPECTS OF MODERN SCIENTIFIC RESEARCH Proceedings of VII International Scientific and Practical Conference Tokyo, Japan 21-23 March 2024. С. 18-22.

Керівник лабораторії

Л.Головатюк